

POLITICI DE PROMOVARE A TURISMULUI SOCIAL ROMÂNESC

Preparator univ. Pavel STANCIU

Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, România

Abstract

In this moment the social tourism needs an efficient promotion which will permit the requirement, the regaining of other gradeur times. This paper overlooks the main engaging ways of the social categories with modest incomes of the big touristic flux. It also tries the grounding of the social torism strtegies for the disadvantaged categories with a special status.

Key words: disadvantaged categories, social, promotion.

JEL classification: L83, L89, M37.

Interminabila perioadă de tranziție spre economia de piață, traversată de țara noastră, a afectat profund sectorul economic românesc. În condițiile actuale puține persoane își pot permite "luxul" de a beneficia de servicii turistice în mod constant. Totuși, îmbucurător este faptul că de la an la an numărul turiștilor este în ușoară creștere.

Revizitarea acestui sector devine posibilă în condițiile în care Parlamentul României va reuși adoptarea unei legi a turismului, urmând modelul Republicii Moldova, care dispune de o astfel de lege încă din 11 februarie 2000. Accesibilitatea clasei sociale de mijloc și a celei cu venituri modeste nu este susținută concret, deocamdată de nicio normă legislativă românească. Se poate vorbi însă de o oarecare vulnerabilitate a respectivelor pături sociale, argumentată de un sistem salarial pentru bugetari foarte apropiat de plafonul minim pe economie; undeva între 100-130 € lunar. Nici marea majoritate a pensionarilor nu beneficiază de o "rentă viageră" lunară mai mare de 120 €, iar un număr semnificativ de angajați ai firmelor particulare sunt obligați să-și întrețină familiile din cei 3.800.000 lei, salariu minim lunar. În aceste condiții, intențiile și posibilitățile recreative ale omului de rând sunt limitate în lipsa unor măsuri care să vină întrucâtva în sprijinul cetățeanului obișnuit.

Turismul social este o formă particulară a turismului practică de categoriile sociale cu venituri restrânse și orientată spre satisfacerea necesităților lor cognitive, culturale, recreative etc. Concret, sintagma "*Turism social*" are la bază oferirea de servicii turistice la un tarif scăzut. Aceste servicii turistice pot fiacompaniate sau nu de servicii educaționale sau / și terapeutice în beneficiul clienților. De asemenea, pot fi tabere special construite pentru uzul persoanelor cu

dizabilități. Pe de altă parte, turismul social se poate referi la punerea în valoare a unor situri turistice și a patrimoniului natural, cultural, artistic, istoric a unor zone geografice izolate sau mai puțin cunoscute, urmărindu-se astfel impulsionearea economică a zonelor sărace prin dezvoltarea sectorului turistic, cu impact asupra comunităților locale.

În Occident turismul social este asociat cu noțiunea de turism pentru toți.

Nu s-a reușit o delimitare clară a noțiunii de turism social, însă majoritatea specialiștilor în turism au ajuns la părerea că din componența sa fac parte următoarele subcategorii:

- turismul pentru copii;
- turismul pentru tineret;
- turismul pentru persoanele de vârstă a treia și invalizi;
- turismul de familie;
- turismul de amatori (cultural-cognitiv, sportiv, ecologic etc.);
- turismul de sănătate (balnear).

Dacă în trecut turismul social era susținut de o serie de organisme precum sindicatele sau guvernul, în momentul de față, această formă de petrecere a timpului liber și-a pierdut mult din importanță.

După 1989 au apărut foarte multe societăți de turism care se întrec, an de an să ofere cele mai atractive pachete de servicii. În multe stațiuni condițiile s-au îmbunătățit simțitor odată cu trecerea patrimoniului turistic în domeniul privat. De această tranlație au profitat agențiile de turism aflate în postura de a căuta să atragă cât mai mulți turiști tocmai prin varietate și prețuri, care se vor a fi atractive. Parte din ele chiar sunt.

Una dintre cele mai mari rețele de turism din România a fost moștenită de către sindicate. Puține sunt stațiunile în care să nu existe măcar un hotel al sindicatelor. Agenția de turism care gestionează repartizarea turiștilor în funcție de opțiunile acestora (sindicatelor) este Sind România.

Sind România este cotată drept cea mai mare companie de turism din România, datorită activităților de turism organizat sau individual și a experienței de 25 de ani. Agenția deține peste 20.000 de locuri de cazare în hoteluri și vile de 2 stele, în principalele stațiuni din România. Legătura permanentă cu clienții este asigurată prin cele 37 de agenții de turism situate în București și marile orașe ale țării.

Principalele servicii turistice oferite de Sind România sunt:

1. Sejururi în hoteluri și vile în următoarele stațiuni: Amara, Căciulata, Covasna, Eforie Nord,

Felix, Govora, Herculane, Năvodari, Ocna Șugatag, Olănești, Predeal, Sângeorz Băi, Slănic Moldova, Soveja, Vatra Dornei și Voineasa ;

2. Călătorii în România și în străinătate;
3. Congrese și conferințe;
4. Închirieri de mașini;
5. Tratamente balneare.

De asemenea, Sind România oferă asistență turistică de clasă și servicii complexe nu numai în hotelurile proprii ci și în alte unități din toată țara și în afara ei.

La loc de cinste în oferta estivală a Sind România se află programul guvernamental "Litoralul pentru toți". Programul propune un sejur de 7 zile (cazare 6 nopți) la prețuri acceptabile în stațiuni precum: Mamaia, Eforie Nord, Costinești, Venus, Cap Aurora sau Jupiter.

De serviciile Agenției de Turism Sind România poate beneficia orice persoană, cetățean al României. În cazul salariaților unei întreprinderi economice de stat sau chiar privată, care prevede în contractul de muncă acordarea unor facilități la concedii reducerile pot ajunge până la 60 % (adică atât suportă din costul unui bilet angajatorul), dar se poate ajunge și până la 100% în cazul concediilor acordate pentru boli profesionale.

Tabelul 1. Tarife valabile în cadrul programului "Litoralul pentru toți" în perioada 2003-2005, -lei de persoană /sejur-

Tarife Anul	Hotel de o stea	Hotel de două stele,	Hotel de 3 stele
2002	399.000	499.000	599.000
2003	549.000	649.000	749.000
2004	799.000	899.000	999.000

Persoanele care nu reușesc să petreacă un sejur la mare, în lunile de vară, au ocazia să profite de reducerile de tarif foarte atractive din luna septembrie. Noul program începe de cele mai multe ori în jurul datei de 5 septembrie și se derulează pe o perioadă de două săptămâni. Programul beneficiază de aproximativ 10 - 12.000 de locuri de cazare la prețuri rezonabile, și cuprinde două oferte:

a) În primul caz, este vorba despre un program adresat numai categoriilor sociale cu venituri mici - elevi, studenți, șomeri, pensionari, invalizi, veterani de război, revoluționari sau urmași ai acestora. În acest caz, oferta socială cuprinde șase nopți de cazare, fără servicii de masă. Pentru această ofertă, comisionul cedat agențiilor de turism este de 7 %, inclusiv TVA, din valoarea serviciilor. Cei ce optează pentru primul tip de ofertă trebuie să facă dovada că se încadrează într-una din categoriile sociale menționate, atât la cumpărarea biletelor de la agențiile de turism cât și în momentul cazării la hotel.

b) A doua ofertă este specială și se adresează tuturor categoriilor de turiști, pe principiul "primul venit - primul servit". În acest caz, tarifele practice includ un sejur de șase nopți de cazare, fără servicii de masă, ce vor fi cu 15-25 RON mai mari. În această situație, comisionul cedat agențiilor de turism va fi de 10 %, inclusiv TVA-ul, din valoarea serviciilor.

Casele Județene de Pensii au un sistem propriu de acordare a unor bilete de tratament destinate numai persoanelor retrase din activitate. Frecvent, aceste bilete de tratament, puține la număr comparativ cu volumul în creștere al pensionarilor, se epuizează foarte repede sau sunt acordate preferențial.

Pensionarii au dreptul la un singur bilet pe an. Prețul întreg al unui bilet pentru un sejur de 18 zile este de 6.100.000 lei, însă pensionarii plătesc doar 70% - 80% din valoarea pensiei pe care o ridică lunar, diferența fiind compensată de către MMSS¹. Actele necesare pentru procurarea unui bilet de tratament sunt: recomandare de către medic (în dublu exemplar), copie după buletin, cupon de pensie din luna în care se solicită biletul sau din cea precedentă. De aceste facilități beneficiază numai pensionari, care trebuie să se prezinte personal la programarea seriei de plecări și la ridicarea biletului. Cele mai solicitate stațiuni sunt Eforie Nord, Olănești, Govora, Căciulata, Slănic Moldova și Băile Felix.

Tabel 2. Tarife ale biletelor de tratament oferite prin Casa de Pensii pensionarilor

Anul	Cuquantumul unui bilet în raport cu pensia lunară	Hotel de o stea
2003	80%	1.360.000 lei vechi
2004	80%	1.440.000 lei vechi
2005	70%	1.330.000 lei vechi

Circa 160 de stațiuni balneare - unele de talie europeană, altele de interes local - reprezintă tot atâtea posibilități de a trata afecțiuni supărătoare și dificile. Practic, prin complexitatea factorilor de cură pe care îi dețin aceste "uzine ale sănătății", pot fi tratate aproape toate maladiile umane. Pe de altă parte, România și-a câștigat, în partea a doua a veacului trecut, și faima de țară a "tinereții fără bătrânețe", grație terapiei și produselor medicale concepute de savanta Ana Aslan. De binefacerile școlii românești de gerontologie au beneficiat numeroase personalități ale mapamondului, de la Charles de Gaulle și J.F. Kennedy la Frank Sinatra ori Claudia Cardinale.

Băile Herculane - cea mai veche stațiune balneară din România

Stațiunea se află pe superba vale împădurită a râului Cerna, în vestul României. Clima este specifică depresiunii montane, cu pronunțate influențe submediteraneene, iar ionizarea negativă a aerului, foarte puternică, face să crească rezistența generală a

organismului și favorizează circulația sanguină. Izvoarele minerale termale (45-55C) sunt sulfuroase, cloruro-sodice, calcice, hipotone, bicarbonatate, magneziene. Stațiunea este recomandată tuturor vârstelor. Se tratează cu foarte bune rezultate afecțiuni reumatismale, ginecologice, ale sistemului nervos periferic, boli ale tubului digestiv și ale glandelor sale anexe.

Băile Felix se află în vestul României, la câțiva kilometri de Oradea, la întâlnirea câmpiei Crișurilor cu dealurile ce prelungesc Munții Pădurea Craiului. Izvoarele bicarbonatate, sulfatate, calcice, sodice, silicioase etc. și nămolul terapeutic reprezintă adevărate medicamentele naturale. Cura este indicată în boli reumatismale și posttraumatice, în afecțiuni ginecologice, centrale și periferice, cât și în boli metabolice și de nutriție.

Covasna este situată în sud-estul Transilvaniei, în mijlocul unor întinse păduri și pajiști montane. Zona este foarte bogată în izvoare minerale carbogazoase, bicarbonatate, calcice, magneziene, în emanații de bioxid de carbon ale mofetelor. Climatul așezării beneficiază de calm atmosferic, de veri răcoroase și ierni nu prea aspre, de toamne lungi, cu multe zile însorite. Denumită adesea și "stațiunea inimii", localitatea este demult recunoscută pentru eficacitatea tratamentelor în boli cardiovasculare, dar și în maladii ale tubului digestiv și hepato-biliare.

Sovata este așezată pe un munte de sare, la poalele masivului vulcanic Gurghiu, în centrul Transilvaniei. O salbă de lacuri - între care faimosul lac helioterm Ursu - furnizează factori de cură extrem de eficace, prin apa lor clorurosodică concentrată și prin nămolurile sapropelice. Acestea, împreună cu izvoarele minerale folosite în cura externă, recomandă stațiunea, în primul rând, pentru tratarea bolilor ginecologice și în combaterea sterilității. Se mai tratează aici, cu rezultate foarte bune, boli reumatismale și posttraumatice, neurologice periferice, precum și maladii endocrine, cardiovasculare, nevroză astenică.

Amplasată în nordul țării **Vatra Dornei** este denumită, pe bună dreptate, și "stațiunea inimii". Se tratează cu rezultate bune infarctul miocardic după convalescență, cardiopatia ischemică, diverse forme de valvulopatie, hipertensiune arterială și altele. De asemenea, bolile reumatismale degenerative, reumatismale articulare, afecțiunile posttraumatice și neurologice

Slănic Moldova este situată pe versantul de est al Carpaților Orientali, la o altitudine de 530 m. Beneficiind de o diversitate de factori curativi, Slănic Moldova a devenit o stațiune de tratament polivalentă, de la tratarea afecțiunilor aparatului digestiv și respirator la cele de nutriție și metabolism (diabetul zaharat, gută, obezitatea, dislipidemiile), boli des întâlnite printre așa-numitele "maladii ale civilizației". De asemenea, la Slănic Moldova se tratează, cu rezultate bune, afecțiunile căilor respiratorii, printre

care bronșitele cronice, bronșectaziile, traheitele, ca și afecțiuni ORL, renale și urinare, reumatismele cronice și degenerative.

Stațiunile **Techirghiol și Eforie Nord** sunt amplasate în sud-estul României, la malul Mării Negre. Sunt tratate aici afecțiuni neurologice centrale și periferice (sechele ale accidentelor vasculare, pareze, nevralgii) și ale aparatului respirator (rinite cronice alergice, bronșite cronice, astm bronșic cronic), afecțiuni dermatologice (psoriazis vulgar, alergohernii cronice) și ginecologice (anexite cronice, infertilitate secundară). Secretul "miraculoaselor tămăduiri", cum se spune adesea, se explică, în primul rând, prin factorii naturali terapeutici: izvoarele minerale sulfuroase, clorurate, bicarbonatate, sodice, calcice, care oferă o complexă paletă de tratament; nămolul sapropelic extras din lacul Techirghiol.

Stațiunea **Băile Olănești** este situată în apropiere de Râmnicu Vâlcea, datorită numărului mare de izvoare și a gradului variat de concentrație a apelor minerale, stațiunea Băile Olănești are marea calitate de a "reuni" mai multe stațiuni în una singură. Apele minerale de aici pot fi definite, ca ape medicinale cu largi destinații terapeutice. Se tratează cu rezultate spectaculoase afecțiunile aparatului urinar, afecțiunile aparatului digestiv și ale glandelor anexe, bolile dermatologice și, în special, cele alergice, cutanate, digestive și respiratorii (eczeme, urticarie, astm bronșic etc.). Rezultate apreciable se obțin, de asemenea, și în terapia afecțiunilor de nutriție și metabolism (diabetul zaharat, gută, obezitatea etc.).

Govora este amplasată în apropierea municipiului Râmnicu Vâlcea. Efectele apelor bogate în cloruri și sodiu, ioduri, bromuri și sulfuri, magneziu și calciu au dat o bună reputație stațiunii. Ele se utilizează în curele diferitelor tipuri de reumatism (spondiloză, tendinoză sau periartrită), dar, în principal, în afecțiunile aparatului respirator și otorinolaringian. Alături de metodele tradiționale - cure interne și externe cu ape minerale, împachetări cu nămol sapropelic, electroterapie - balneologii au descoperit aici metode originale de tratare a astmului și a altor maladii produse de aer sau de poluarea de la locul de munci.

Alte stațiuni balneare foarte apreciate sunt: Amara, Lacul Sărat, Călimănești Căciulata, Mangalia, etc.

Există inițiative de dinamizare a turismului de sănătate, de mai mică amploare, venite și din partea guvernului precum *Programul social "o săptămână de refacere"* desfășurat în perioada 15 ianuarie - 30 aprilie 2006. Pot beneficia toate categoriile de populație cu probleme de sănătate. Prezentul program oferă:

- cazare 7 zile și 6 nopți cu mic dejun inclus;
- tratament, 2 proceduri/zi, pe baza recomandării medicului de familie.

Tarifele hoteliere din cadrul programului sunt modice:

- hotel 3 stele, 250 RON/pachet/pers./loc în cameră dublă;
- hotel 2 stele, 220 RON/pachet/pers. loc în cameră dublă;
- hotel 1 stea, 185 RON/pachet/pers. loc în cameră dublă.

Guvernul a încercat, în 2003, să facă campanie de imagine turismului românesc prin intermediul unor proiecte prezentate ca programe sociale adresate acestor categorii defavorizate. Din pricina cererilor foarte mari, următoarea ediție s-a adresat tuturor categoriilor sociale, dar Guvernul a continuat să considere proiectul ca o inițiativă cu bătaie lungă în protecția socială.

În 2004, a fost lansată a 6-a ediție a Programului social pentru litoral, urmând, ca din 6 septembrie același an să aibă loc inițierea celei de a 2-a ediții a „Vacanței la țară”.

La Ședința de Lucru din 18.02.2003, Asociația R-OM-SERV SRL a propus Ministerului Turismului *Strategia Dezvoltării Turismului pentru Sănătate din România pe anii 2003 – 2013* intitulată "Antistres, Performanță, Prevenire, Frumusețe, Antiîmbătrânire și Recuperare" prin Turismul pentru Sănătate. Campania urmărește prevenirea și diminuarea efectelor negative ale stresului la locul de muncă, precum și o mai strânsă cooperare cu Institutul de Sănătate Publică București, Institutului Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Muncii, OPTBR, Sind România SRL, Ministerul Turismului și CNSRL Frăția. Aceste acțiuni vor fi continuate iar în ultima săptămână a lunii octombrie din fiecare an va fi organizată o Sesiune de Comunicări Științifice urmate de Soluții Practice prezentate în cadrul Târgului Internațional de Turism din București.

Turismul pentru copii și studenți

Această formă de turism social preponderent organizat vine în sprijinul tinerilor cu vârste cuprinse între 10 și 25 de ani, elevi sau studenți.

Pentru vacanțe Autoritatea Națională pentru Tineret pune la dispoziția elevilor, studenților și cadrelor didactice, în 2006, 3.346 de locuri de cazare în centrele recreative și de divertisment din țară. Tariful per zi (incluzând cazare și trei mese) variază între 32,72 și 40 lei RON, în funcție de destinația aleasă.

Activitățile propuse în cadrul taberelor au în vedere dezvoltarea spiritului de echipă, a abilităților de comunicare și a capacității de adaptare ținând cont de aptitudinile specifice fiecărui participant. Astfel, se încearcă organizarea de tabere tematice concepute în baza unui proiect educativ cu obiective specifice de dezvoltare personală, respectiv:

- cultivarea spiritului literar-artistic;
- practicizarea aspectelor teoretice studiate;

- facilitarea cunoașterii mediului înconjurător de către copii în condiții de siguranță prin activități dinamice în natură;

- a-i învăța pe copii să se descopere pe sine și pe ceilalți;

- a-i învăța respectul pentru om și natura.

În cadrul *Programului Discovery România* oferta este foarte bogată și constă în: excursii, expediții, teambuildings și teamadventures în cele mai frumoase zone ale țării. Începând cu Rezervația Biosferei Delta Dunării, litoralul și terminând cu cele mai frumoase și sălbatic zone montane, tinerii pot petrece clipe de neuitat în mirifice locații autohtone.

Delta Dunării reprezintă pentru tinerii amatori de aventură un loc sălbatic care amintește de vremuri preistorice; un spațiu în care natura a concentrat o gamă diversă de viețuitoare, peste 3400 de specii. În acest paradis terestru cuibăresc 300 specii de păsări, din care 70 din afara Europei. Peste 80% din avifauna continentului se află aici, 10 specii fiind declarate monumente ale naturii. Opțional se pot organiza partide de pescuit (cu asigurarea momelilor, permise de pescuit și la intrarea în Rezervație).

Pe Litoralul Mării Negre sunt posibile activități de teambuilding în zone cu plajă neintrodusă în circuitul turistic, la 30 km. nord de Constanța.

În zona montană posibilitățile recreative sunt multiple, din gama diversă a activităților recreative făcând parte, în funcție de preferințe: excursii, expediții, teambuildings, teamadventurese, partide de pescuit sportiv, concursuri de orientare, alpinism, rapel, speologie, echitație, scufundări, rafting, mountainbike, caiac, escaladă, foto și radio vânătoare, schi, paintball, etc.

Agenția Alta Turism este prima firmă privată de turism dedicată în exclusivitate organizării de tabere și excursii pentru elevi și studenți. Agenția oferă gratuitate cadrelor didactice care însoțesc grupuri de minimum 10 elevi. Pentru un copil al cadrului didactic însoțitor se asigură facilități la plata transportului și cazării.

Atractiva oferă include 7 zile cu 6 pensiuni complete în tabere de agrement din:

- Sinaia, Bușteni, Predeal, Bran, Tușnad, Păltiniș, Cheia, Voineasa, Pârâul Rece, Moeciu de Sus, Valea Doftanei, Sibiel, Câmpulung Moldovenesc – la prețuri cuprinse între 320 și 488 RON / pers - tabere la cabane

- Gura Diham, Bran, Voina, Poiana Izvoarelor, Gârbova, Plaiul Foi, Gura Râului, Muntele Roșu – la prețuri cuprinse între 270 și 340 RON / pers. ALTA Turism

O categorie aparte de turiști sunt "blatiștii"-turiștii pe cont propriu, care pleacă optimiști, în genere spre mare, cu bani în buzunare cam cât pentru un prânz la un hotel de două stele, timp de 10 zile. Ei sunt frumoșii nebuni fără de care între-prinzătorii localnici din stațiunile de pe litoral ar avea casele goale.

Turism social pentru categoriile defavorizate

În perspectivă, înființarea unui Centru de Turism Social poate favoriza dezvoltarea acestui sector cu mare potențial turistico-uman. Scopul principal al unei astfel de instituții este reprezentat de furnizarea de servicii pentru regăsirea echilibrului fizic, psihic și emoțional, pentru modelarea unei atitudini de viață pozitive și promovarea unui mod de viață echilibrat.

Furnizarea de servicii sociale în cadrul unui Centru cu specific de Turism Social înființat într-o zonă rurală, încearcă pe cât posibil să se canalizeze asupra următoarelor obiective:

- Creșterea capacității de integrare în viața socială prin dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare interumană;
- Acordarea de sprijin în descoperirea identității de sine, în dezvoltarea încrederii și stimei de sine, crearea sentimentului demnității personale;
- Sprijin în descoperirea unui sens al vieții personale la orice vârstă, în condițiile oricărui trecut, și inocularea unei motivații puternice pentru a trăi și a se dezvolta personal;
- Sprijin pentru regăsirea echilibrului fizic și emoțional;
- Educarea în spiritul unui stil de viață echilibrat;
- Formarea unor atitudini pozitive de gândire în abordarea realității.

Se urmărește crearea unui mediu de siguranță fizică și confort emoțional, în care persoane cu nevoi speciale sau aflate în diferite situații de marginalizare sau cu risc de excludere socială să poată gusta din bucuria unei vacanțe, într-un cadru de recunoaștere și acceptare personală, desfășurând în același timp activități cu caracter educativ și terapeutic (după caz), și beneficiind de îngrijiri speciale. Efectul activităților va fi multiplicat prin realizarea acestora într-un mediu sănătos, într-o zonă nepoluată, departe de stresul cotidian și folosind pe cât este posibil o alimentație organică (ecologică).

Vacanțele vor fi organizate pentru o durată de 7-14 zile, pentru grupuri de circa 8-10 persoane. Acestea vor fi însoțite, după caz, și de 1-2 asistenți sociali de la instituțiile de la care provin.

Grupul țintă este alcătuit din :

- Vârstnici instituționalizați în azile;
- Vârstnici în situații de marginalizare aflați în îngrijirea unor organizații prin centre de zi;
- Tineri aflați în centre de plasament de stat sau private;
- Tineri în situații de marginalizare aflați în îngrijirea unor organizații prin centre de zi;
- Persoane cu nevoi speciale;
- Persoane aflate în îngrijirea unor instituții de sănătate mentală;

▸ Persoane suferind de depresii, cu tentativă de suicid;

▸ Părinți care au copii cu dizabilități, și care vor să ofere o vacanță acestora, având în același timp ei înșiși o vacanță;

▸ Alte persoane aflate în situații de marginalizare sau cu risc de excludere socială.(copiii străzii, găști de cartier, etc.).

Alți beneficiari:

▸ Salariați ai diferitelor centre de servicii sociale pentru a urma aici cursuri de calificare sau de perfecționare;

▸ Diferite persoane interesate să urmeze cursuri de week-end, pentru dezvoltare personală sau cursuri de calificare în domeniul social.

Principalele activități desfășurabile în cadrul unor centre de acest gen pot fi grupate astfel:

- Activități de socializare și consiliere pentru beneficiari din diferite categorii defavorizate (copii abandonati, tineri aflați în situații de risc social, vârstnici, persoane cu dizabilități, cu probleme de sănătate mintală în formă ușoară, persoane epuizate nervos, depresive sau cu tentative de suicid, etc.);

- Activități recreative și sportive, jocuri, concursuri;

- Cursuri de week-end de educație complementară pentru adulți și de dezvoltare personală (comunicare, dezvoltarea relațiilor interumane, "skills for life", deprinderi pentru viața independentă, administrarea vieții personale, administrarea bugetelor, școala părinților- educația în familie, rezolvarea conflictelor, căutarea unui loc de munca etc.);

- Activități de terapie ocupațională, terapie prin joc, muzică, arta și mișcare;

- Cursuri de calificare și perfecționare în domeniul Terapiei ocupaționale/ ergoterapie/ "play" terapie, Lucrător social, Îngrijitor la Domiciliu, Asistent Personal pentru persoane cu dizabilități / nevoi speciale;

- De asemenea aici se pot desfășura activități de turism rural, cu scopul realizării de venituri care să permită realizarea activităților sociale, aspect care include promovarea valorilor culturale și a tradițiilor populare.

Finanțarea unui Centru de Turism Social se poate realiza prin:

- organizarea de campanii de strângere de fonduri;

- donații ale unor persoane fizice și/sau juridice;

- participarea la cheltuieli cu o cota-parte a instituției/firmei implicate în realizarea unui astfel de centru;

- participarea la licitații privind finanțări de proiecte.

- activități de **turism rural**;

- alte activități.

Fundația Partener Brașov este singura asociație românească interesată de realizarea unui Centru de Turism Social, chiar dacă Uniunea Europeană sprijină financiar inițiative de acest gen. Strategia Uniunii Europene își propune crearea unei rețele Europene de Turism Social în scopul furnizării de servicii turistice, la prețuri rezonabile sau chiar gratuit, categoriilor sociale defavorizate și punerea în valoare a unor situri turistice și a patrimoniului natural, cultural, artistic, istoric a unor zone geografice relativ izolate, mai puțin cunoscute, urmărindu-se astfel impulsivarea economică a zonelor sărace prin dezvoltarea sectorului turistic, cu impact asupra comunităților locale.

Promovarea turismului social românesc trebuie să aibă în vedere două obiective principale: prezentarea într-un mod cât mai atrăgător a avantajelor practicării turismului pentru marea masă a populației și recâștigarea reputației de care acest gen de servicii beneficia în perioada de dinainte de 1989. Și copiii, bătrânii sau bolnavii au dreptul la odihnă și recreere în egală măsură cu adulții; nu risipiți așteptările celor ce încă mai speră...

BIBLIOGRAFIE

1. Cândea, M., Bran F., (2001) - *Spațiul geografic românesc – organizare, amenajare, dezvoltare durabilă*, Ed. Economică, București
2. Nedelea Al., (2003) - *Politici de marketing în turism*, Ed. Economică, București.
3. *** <http://www.romaniatravel.com>
4. *** <http://www.part.ro>
5. *** <http://www.crim-tabere.ro>
6. *** <http://www.vitalitate.com>
7. *** <http://www.info-turism.ro>

¹ Ministerul Muncii și Solidarității Sociale